

Serbia

Informacja na temat współpracy gospodarczej z Polską

1. Informacja statystyczna o Serbii

Powierzchnia	- 77 424 km ²
Ludność	- 7,33 mln
Narodowości	- Serbowie (82,9%), Węgrzy, Romowie, Bośniacy
Liczba regionów	- 29 okręgów, w tym 5 znajduje się na terenie Kosowa, nieuznanego przez Serbię
Ustrój polityczny	- republika
Prezydent	- Aleksandar Vučić
Premier	- Ana Brnabić
Pierwszy Wicepremier, Minister Spraw Zagranicznych	- Ivica Dačić
Wicepremier Minister Handlu, Turystyki i Telekomunikacji	- Rasim Ljajić
Minister Gospodarki	- Goran Knežević
Minister Górnictwa i Energetyki	- Aleksandar Antić
Ambasador RP w Belgradzie	- chargé d'affaires Andrzej Kindziuk
Ambasador Serbii w Warszawie	- Nikola Zurovać

2. Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
PKB (wzrost w %)	- 1,8	0,7	2,5	3,0	4,1	3,8
Inflacja (%)	2,7	1,5	1,1	2,6	2,8	2,35
Stopa bezrobocia (%)	18,9	17,7	18,9	16,0	13,1	12,0
Eksport (w%)	5,7	10,2	11,9	21,3	8,5	7,9
Import (w%)	5,6	9,3	6,8	28,0	10,2	8,2
Bezpośrednie inwestycje zagraniczne w mln EUR	2956.4	2904.3	3034.5	2704.4	-	-

Źródło: Ministerstwo Finansów Serbii

Polityczna stabilizacja w kraju, po wyborach prezydenckich w maju 2017 r. nie przyniosła efektów gospodarczych. Wprawdzie udało się w ostatnich latach obniżyć bezrobocie z 26 proc. o blisko połowę, to jednak nie zmniejszył się obszar biedy. Kurczy się zwłaszcza klasa średnia i rośnie odsetek społeczeństwa zagrożony ubóstwem.

Kraj rozwija się w tempie ok. 3 proc. PKB rocznie, podczas gdy dla poprawy sytuacji musiałoby to być 4-5 proc. Na przeszkodzie stoi brak reform. Gospodarka Serbii wciąż pozostaje silnie zoligarchizowana, a w urzędach panują biurokracja i nepotyzm.

Od czerwca 2017 r. Premierem Serbii jest Ana Brnabić. Program rządu Serbii koncentruje się na poprawie bardzo trudnej sytuacji kraju. Program uzdrowienia gospodarki, został oparty na trzech filarach: stabilizacji finansów publicznych, reformie sektora publicznego oraz reformie warunków prowadzenia działalności gospodarczej.

Nowy rząd zapowiedział m.in. gruntowną reformę gospodarczą, rozwój sektora prywatnego oraz przywrócenie równowagi budżetowej, co ma doprowadzić do zmniejszenia deficytu budżetowego do 3-4% PKB do końca 2018r. i zatrzymać wzrost długu publicznego na poziomie ok.75% PKB.

Priorytetem jest integracja Serbii z Unią Europejską i dostosowanie serbskiego prawodawstwa do wymogów członkostwa w UE. Zamiarem rządu Serbii jest zamknięcie negocjacji do końca 2020r. Strona serbska liczy, że zostanie członkiem UE w 2025r. Pozostałe cele to kontynuacja dialogu z Kosowem , współpraca regionalna oraz współpraca z Rosją i Chinami.

3. Ramy prawno – traktatowe współpracy gospodarczej.

W dniu 1 czerwca 2011 r. podpisana została umowa między RP a Republiką Serbii o współpracy gospodarczej, która weszła w życie 16 maja 2012 r. Umowa przewiduje powołanie polsko-serbskiej komisji ds. współpracy gospodarczej, której głównym celem ma być zdynamizowanie współpracy, określenie jej priorytetów oraz możliwości pomocy przedsiębiorcom.

MINISTERSTWO
PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I TECHNOLOGII

I posiedzenie Komisji miało miejsce w Belgradzie w dniach 23 – 24 października 2014 r. w Belgradzie. II posiedzenie odbyło się 7 listopada 2017 r. w Warszawie.

4. Wymiana handlowa z Polską w mln EUR

	2014	2015	2016	Dynamika <u>2016</u> 2015	2017	Dynamika <u>2017</u> 2016	2018 (I-XI)	Dynamika <u>2018</u> 2017
Eksport	655,6	615,2	698,3	113,5	807,3	116	769,4	102
Import	180,6	210,5	254,2	120,8	330,7	130	351,5	116
Obroty	836,2	825,7	952,5	115,4	1 138,0	119	1.120,9	106
Saldo	475,0	404,7	441,1	-	476,5		417,9	-

Źródło: dane wg GUS

Dane za 2017r. wykazują dalszy wzrost polsko – serbskiej wymiany handlowej o 19% w porównaniu z 2016 r. Wzajemne obroty handlowe osiągnęły wartość 1 mld 138,0 mln EUR. Polski eksport wyniósł 807,3 mln EUR (wzrost o 16% w stosunku do 2016r.). Import natomiast – 330,7 mln EUR (wzrost o 30% w porównaniu do 2016 r.).

Najważniejsze pozycje polskiego eksportu:

- silniki spalinowe tłokowe z zapłonem samoczynnym - 9,1%
- części i akcesoria samochodów - 7,7%
- kokos i półkokos - 5,7%
- papier i karton - 5,4%
- drut miedziany - 2,2%
- izolowane druty, kable - 1,9%
- sprzęt oświetleniowy i sygnalizacyjny - 1,8%

Najważniejsze pozycje polskiego importu:

- papier i tektura - 9,8%
- nowe opony pneumatyczne z kauczuku - 9,2%
- meble do siedzenia i spania oraz ich części - 6,9%
- owoce zamrożone - 5,2%
- izolowane druty, przewody elektryczne - 4,9%
- środki czystości - 4,2%
- samochody osobowe - 4,0%

5. Współpraca inwestycyjno- kapitałowa

Do grona czołowych polskich inwestorów należą Grupa KOPEX, która wygrała przetargi prywatyzacyjne na 4 fabryki w Nišu (MIN Holding Co. AD MONT, MIN Holding Co. AD FITIP, MIN Holding Co. AD OPREMA i MIN Holding Co.A.D. SIVI LIV) oraz TELEFONIKA Kable S.A., która przejęła serbską fabrykę kabli - Fabrika Kablova Zaječar.

MINISTERSTWO
PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I TECHNOLOGII

Odnotowano także polskie inwestycje w sektorze IT. Grupa Asseco Poland przejęła 3 wiodące spółki serbskie z tego sektora.

Polskie inwestycje w Serbii do 2017 r. wyniosły 247,0 mln EUR.

6. Stosunki Serbii z Unią Europejską

Priorytetem dla władz serbskich pozostaje integracja z UE. Serbia uzyskała status państwa kandydującego w dniu 1.03.2012 r. We wrześniu 2013 r. rozpoczął się wstępny screening prawa serbskiego pod kątem zgodności z *acquis communautaire*. W dniu 21.01.2014 r. nastąpiło otwarcie negocjacji akcesyjnych z Serbią. W 2013 r. Serbia otrzymała w ramach IPA 208 mln EUR pomocy. **Układ o stabilizacji i stowarzyszeniu UE - Serbia wszedł w życie w dniu 1.09.2013 r.** Obecnie trwa proces screeningu prawa serbskiego. Oczekuje się, że najwięcej problemów przysporzy rozdział 35 („Inne kwestie”), obejmujący kwestię relacji z Kosowem. Być może uznanie niepodległości Prisztiny będzie w przyszłości warunkiem ostatecznego zamknięcia tego rozdziału i całych negocjacji. Serbia deklaruje chęć przystąpienia do Unii Europejskiej w roku 2025. Jednak ze względu na zmęczenie rozszerzeniem w krajach UE-15 jest to założenie mało realistyczne (być może stanowiące część strategii negocjacyjnej).

7. Działania na rzecz rozwoju dwustronnej współpracy.

- realizacja projektu „Aktywizacja eksportu na wybranych rynkach” – w przypadku Serbii było to górnictwo i energetyka,
- I posiedzenie Polsko-Serbskiej Wspólnej Komisji ds. współpracy gospodarczej, które miało miejsce w Belgradzie w dniach 23-24.10.2014r. Towarzyszyło temu posiedzeniu II Polsko – Serbskie Forum Gospodarcze.
- II posiedzenie Polsko-Serbskiej Wspólnej Komisji ds. współpracy gospodarczej odbyło się w dniu 7 listopada 2017 r. w Warszawie.

W październiku 2015r. miała miejsce zorganizowana przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych misja gospodarcza, w której uczestniczyło 56 polskich przedsiębiorców reprezentujących następujące branże: zielone technologie, przemysł meblarski, sektor IT, przetwórstwo rolno-spożywcze oraz branżę kosmetyczną.

8. Potencjalne obszary współpracy.

Wśród potencjalnych dziedzin współpracy między Polską a Serbią należy wymienić: górnictwo, energetykę, zielone technologie, przetwórstwo rolno-spożywcze nowoczesne technologie oraz bankowość.

Opracował:
Departament Handlu i Współpracy Międzynarodowej
Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii